Gemeente Utrecht

# BEANTWOORDING SCHRIFTELIJKE RAADSVRAGEN 2026, NUMMER 72

| | |
|---|---|
| Datum | 26 mei 2026 |
| Van | College B&W |
| Behandeld door | M. van der Scheer |
| E-mailadres | m.van.der.scheer@utrecht.nl |
| Kenmerk | 34164452 |
| Beleidsveld | Asiel en Integratie |

---

Geachte leden van de raad,

Hierbij ontvangt u de beantwoording van de schriftelijke raadsvragen jaargang 2026 nummer 72 van Beau Nederhand - Charlotte Passier (Volt), mede namens Lars van Rooij (Student & Starter), Leon Boelens (GL/PvdA), Tabasum Westra- van Til - Derk van Bergen (ChristenUnie), Sjaak van Bemmel - Anne Sasbrink (Partij voor de Dieren), Sven Oorschot - Mika Raterman (JA21) en Floor van Twuijver (D66) van 16 april 2026 over Welk perspectief hebben de Oekraïense ontheemden in Utrecht?
De gestelde vragen zijn onderaan bijgevoegd.

**Vraag 1**
Is het college op de hoogte van het landelijk coalitieakkoord en wat dit betekent voor Oekraïense ontheemden. Zo ja, graag een korte toelichting en welke stappen al zijn ondernomen om aan de toekomst van deze mensen te werken. Zo nee, waarom niet?
***Antwoord 1***
*Ja, wij zijn op de hoogte. We werken al ruim vier jaar aan de opvang en ondersteuning van Oekraïense ontheemden in Utrecht. We zetten ons in op het behoud van de bestaande 1.200 gemeentelijke opvangplekken en ondersteuning op gebied van zelfredzaamheid en participatie, onder andere bij onderwijs, taal, zorg, begeleiding naar passend werk en meedoen in Utrecht, oa informatievoorziening en sociale en culturele activiteiten. Het landelijk coalitieakkoord zet in op voortzetting van de plannen van het vorige kabinet voor een driejarige transitievergunning voor Oekraïense ontheemden. Deze gaat in na afloop van de Europese Richtlijn Tijdelijke Bescherming (RTB, vooralsnog per 3 maart 2027), met grote gevolgen voor gemeenten op het gebied van werk en inkomen, huisvesting, zorg, onderwijs en integratie. Het uitgangspunt is een transitiestatus voor 3 jaar met vergelijkbare voorzieningen, rechten en plichten als asielstatushouders, met uitzondering van de inburgeringsplicht. Op dit moment is er nog veel onduidelijkheid over de uitwerking van de plannen en is ook de financiering ervan niet geregeld, waardoor gemeenten niet weten waar zij aan toe zijn en zich nog niet goed kunnen voorbereiden. Er zijn ook signalen dat de RTB met nog een jaar wordt verlengd tot 3 maart 2028.*
*In onze gezamenlijke lobby met G4 en VNG vragen we het Rijk duidelijke en realistische keuzes te maken (inzet op terugkeer of op blijven en inburgeren, de plannen hinken nu op twee gedachten) en stevige regie te nemen in het langetermijnbeleid voor Oekraïense vluchtelingen, in te zetten op verlenging en verbetering van de huidige regelgeving in plaats van de nieuwe plannen, gezien de grote uitvoeringsopgave en risico's voor gemeenten. De financiering moet kostendekkend blijven voor gemeenten en er moet een realistisch tijdpad komen als er toch wordt gekozen voor de invoering van een transitiestatus.*

**Vraag 2**
Hoe gaat de samenwerking met partners zoals de VNG en de G4?

***Antwoord 2***
*De samenwerking verloopt goed, er zijn korte lijnen op ambtelijk en bestuurlijk niveau en we trekken gezamenlijk op in de lobby naar het Rijk. Bovendien is de wethouder lid van de Tijdelijke Commissie Asiel en Migratie van de VNG, waardoor we direct invloed kunnen uitoefenen, o.a. via de Landelijke Regietafel met betrokken ministers.*

**Vraag 3**
Hoeveel Oekraïense ontheemden zitten nu op een opvanglocatie in Utrecht?
***Antwoord 3***
*Op dit moment zijn er bijna 1.700 Oekraïners in Utrecht. We hebben ongeveer 1.200 gemeentelijke opvangplekken, daarnaast verblijven mensen in de particuliere opvang.*

**Vraag 4**
Zijn er ook Oekraïense ontheemden die bij particulieren verblijven? Zo ja, hoeveel? Wat verandert er in hun situatie als ze statushouder worden?
***Antwoord 4***
*Naast de 1.200 opvangplekken verblijven er ontheemden bij particulieren, familie of voorzien zelf in hun huisvesting. Omdat de nieuwe plannen nog niet duidelijk zijn weten we nog niet wat er voor hen verandert.*

**Vraag 5**
Is er al meer duidelijkheid over de opvang in het provinciehuis en hoe lang deze open blijft voor Oekraïners? Zo nee, waarom niet?
***Antwoord 5***
*Nee, de gesprekken met het provinciebestuur over de opvang in relatie tot de verbouwing van het Provinciehuis lopen nog. We kunnen in elk geval tot eind 2026 opvang blijven bieden in het pand. Intentie van zowel gemeente als provincie is om de opvang door te zetten bij het Provinciehuis.*

**Vraag 6**
Oekraïense ontheemden participeren al langer in de Utrechtse samenleving. Hoe ziet het college de inburgering van Oekraïense ontheemden voor zich, inclusief de extra (werk)druk die dit voor team inburgering meebrengt?
***Antwoord 6***
*Met de transitiestatus hebben Oekraïense ontheemden geen recht op inburgering zoals asielstatushouders. We blijven inzetten op verbetering van zelfredzaamheid en participatie zoals onder punt 1 beschreven.*

**Vraag 7**
Wat wordt er allemaal anders voor Oekraïense ontheemden vanaf 2027 en hoe wordt daar met ze over gesproken?
***Antwoord 7***
*Afhankelijk van de uitwerking van de plannen van het Rijk kunnen ontheemden instromen in de participatiewet, moeten zij voor een zorgverzekering zorgen en betalen studenten evenveel collegegeld als Nederlanders. Het kabinet denkt aan de overgang van opvang naar wonen, maar gezien de krappe woningmarkt in Utrecht en de onmogelijkheid woningen te maken van opvanglocaties (o.a. door tijdelijke huurcontracten, vergunningen en de staat van de gebouwen), verwachten we dat ontheemden nog jarenlang in de opvang moeten verblijven. Als er meer duidelijkheid is over de uitwerking van de plannen informeren wij de ontheemden in samenwerking met onze sociale partners.*

**Vraag 8**
Is het college in gesprek met Oekraïense ontheemden over hoe zij de toekomst in Utrecht voor zich zien, zo ja, wat is een globaal beeld? Zo nee, waarom niet?
***Antwoord 8***
*Ja, wij zijn o.a. via onze sociale partners voortdurend in gesprek over o.a. hun welbevinden en over nieuwe ontwikkelingen en we hebben Oekraïense collega's die weten wat er leeft onder de doelgroep. Er wordt ook landelijk onderzoek gedaan naar hun beweegredenen door o.a. Clingendael. Hieruit blijkt dat het overgrote deel van de ontheemden in Nederland wil blijven.*

**Vraag 9**
Is het college van plan Oekraïners te betrekken bij de plannen en actief te informeren waar zij recht op hebben? zo nee, waarom niet?
***Antwoord 9***
*Ja, wij zijn van plan om dat o.a. via onze sociale partners te doen zodra er meer duidelijkheid is over de plannen van het Rijk. Daarnaast lobbyen we bij het Rijk voor goede communicatie met de doelgroep.*

**Vraag 10**
Wil het College de ontwikkelingen rondom Oekraïense ontheemden meenemen in de periodieke brieven? Zo nee, waarom niet?
***Antwoord 10***
*Ja, al sinds het uitbreken van de oorlog informeren wij uw raad via een halfjaarlijkse verzamelbrief. De volgende staat gepland in Q2 2026. Indien gewenst lichten we de stand van zaken rondom de Oekraïneopvang graag toe in een technische sessie.*

Hoogachtend
Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris, de burgemeester,

# Schriftelijke vragen welk perspectief hebben de Oekraïense ontheemden in Utrecht?

16-04-2026

## Vragen:

In het landelijk coalitieakkoord staat dat Oekraïense ontheemden vanaf 2027 statushouder worden. Dit betekent dat hun situatie verandert en zij andere rechten en plichten krijgen dan nu het geval is, waaronder recht op een woning en gemeentelijke bijstand. Voor de Oekraïners in Utrecht is duidelijkheid over deze overgang belangrijk. De Volt fractie vraagt zich af of het College hierop voorbereid is, welke stappen er al zijn gezet en hoe het verder gaat met de Oekraïense ontheemden. Dit brengt ons tot de volgende vragen:

1. Is het college op de hoogte van het landelijk coalitie akkoord en wat dit betekent voor Oekraïense ontheemden. Zo ja, graag een korte toelichting en welke stappen al zijn ondernomen om aan de toekomst van deze mensen te werken. Zo nee, waarom niet?
2. Hoe gaat de samenwerking met partners zoals de VNG en de G4?
3. Hoeveel Oekraïense ontheemden zitten nu op een opvanglocatie in Utrecht?
4. Zijn er ook Oekraïense ontheemden die bij particulieren verblijven? Zo ja, hoeveel? Wat verandert er in hun situatie als ze statushouder worden?
5. Is er al meer duidelijkheid over de opvang in het provinciehuis en hoe lang deze open blijft voor Oekraïners? Zo nee, waarom niet?
6. Oekraïense ontheemden participeren al langer in de Utrechtse samenleving. Hoe ziet het college de inburgering van Oekraïense ontheemden voor zich, inclusief de extra (werk)druk die dit voor team inburgering meebrengt?
7. Wat wordt er allemaal anders voor Oekraïense ontheemden vanaf 2027 en hoe wordt daar met ze over gesproken?
8. Is het college in gesprek met Oekraïense ontheemden over hoe zij de toekomst in Utrecht voor zich zien, zo ja, wat is een globaal beeld? Zo nee, waarom niet?

9. Is het college van plan Oekraïners te betrekken bij de plannen en actief te informeren waar zij recht op hebben? zo nee, waarom niet?
10. Wil het College de ontwikkelingen rondom Oekraïense ontheemden meenemen in de periodieke brieven? Zo nee, waarom niet?

## Gesteld door:

- Beau Nederhand en Charlotte Passier, Volt
- Lars van Rooij, Student en Starter,
- Leon Boelens, GL PvdA
- Tabasum Westra van Til en Derk van Bergen CU
- Sjaak van Bemmel en Anne Sasbrik, PvdD
- Sven Oorschot en Mika Raterman, Ja21
- Floor van Twuijver, D66